

Cultureel Ondernemer Castellum

Harm Lambers, directeur Theater Kikker

Mij is door de Raad gevraagd een schets te geven van de plannen van Theater Kikker met Podium Hoge Woerd, het gloednieuwe theater dat momenteel in Leidsche Rijn wordt gebouwd als onderdeel van Castellum Hoge Woerd. Dat doe ik graag. Ook sta ik desgevraagd stil bij de risico's die ik zie bij de exploitatie.

Een kleine terugblik:

Al sinds zeker tien jaar heeft de gemeente zichzelf en de bewoners in Leidsche Rijn een eigen theater beloofd, een theater dat zijn primaire functie zou hebben in het eigen stadsdeel. Het heeft lang geduurd voordat deze belofte handen en voeten kreeg. Het voornemen om op de oorspronkelijke plek van een Romeins fort een Castellum na te bouwen bracht de plannen voor een theater in een stroomversnelling. Het theater zou onderdeel worden van een groter geheel, samen met een archeologische expositie, een stadsboerderij en zelfstandige horeca. Inmiddels wordt er druk gebouwd aan dat Castellum en het belooft een prachtige plek te worden. Half april krijgen de gebruikers de sleutel, in september zullen we open gaan voor het publiek. Dan is er een van de mooiste theaterzalen in de stad gerealiseerd voor ca. 240 bezoekers én – iets waarop wij van meet af aan hebben aangedrongen – de mogelijkheid voor openluchttheater op het binnenterrein, uniek voor de stad. Tijdens de Culturele Zondag Nieuwjaarsduik geven we een *preview* aan wijkbewoners en relaties. Zorg dat u daarbij bent!

Zoals u weet is Theater Kikker gevraagd om een plan op te stellen voor de exploitatie van het theater. Dat hebben we met veel enthousiasme gedaan. Wij zien in de uitbreiding van ons bedrijf grote kansen om de kwaliteit van onze bedrijfsvoering verder te verbeteren en om aan belang te winnen in de stad. Het plan dat we in januari aan het College presenteerden leidde er toe dat we ruim een maand geleden dan eindelijk officieel als exploitant zijn aangewezen. Zoals u weet ging aan die aanwijzing iets vooraf: de zorg die wij hadden over de financiële slagkracht van een van onze Castellum-partners, de afdeling Erfgoed van de gemeente; bij de behandeling van de Voorjaarsnota heeft uw raad de toezegging ontlokt aan het College om deze problemen structureel te regelen.

Iets over onze plannen:

Theater Kikker en Podium Hoge Woerd (zoals wij het nieuwe theater hebben gedoopt) gaan functioneren als één bedrijf, dus onder één bestuur en een enkelvoudige directie. De geldstromen worden in de komende vier, vijf jaar echter wel gescheiden; ook zal er vooralsnog sprake zijn van twee onderscheiden subsidiestromen, zodat de subsidiënt beide theaters op hun eigen merites kan beoordelen..

Beide theaters zullen als 'eigen merken' aan de man worden gebracht. Deels omdat hun aanbod en publiekswerving zullen uiteenlopen, maar ook omdat we Podium Hoge Woerd willen positioneren als deel van een groter geheel: Castellum Hoge Woerd, een plek waar meerdere partijen samen inhoud aan geven. Samen met die partijen (Natuur- en Milieucommunicatie, Erfgoed en de horecapartner) zoeken we naar die meerwaarde.

Voor ons staat als een paal boven water dat Podium Hoge Woerd eerst en vooral een theater moet zijn voor het eigen stadsdeel. We zullen het aanbod dan ook in belangrijke mate toesnijden op de veronderstelde belangstelling van de Leidsche Rijn-bewoners: jeugd- en jongerentheater zullen er een prominent deel van uitmaken, maar ook kleinkunst en kleinere toneelvoorstelling uit het vrije

circuit zullen er te zien zijn. Maar we willen niet alleen maar u-vraagt-en-wij-draaien-theater laten zien. We willen voelbaar maken dat Theater Kikker aan de Ganzenmarkt de grote broer is die zich af en toe met zijn kleinere broer bemoeit. We zullen af en toe graag het artistieke randje opzoeken. Belangrijk wordt de inbreng van Utrechtse makers en groepen. Wij nodigen hen van harte uit om als het ware bezit te nemen van Podium Hoge Woerd voor hun projecten. Partijen als Via Vinex, Cultuur19, het Nieuw Utrechts Toneel, Het Filaal, Dox en, wie weet later ook nog De Utrechtse Spelen of Boukje Schweigman: ze zijn allemaal meer dan welkom om het Podium te gebruiken om publiek aan Leidsche Rijn aan zicht te verbinden. Hetzelfde geldt voor stedelijke festivals, al moeten we die lijn nog openen. Daarbij zal de speelmogelijkheid in de open lucht een meerwaarde zal zijn. Inmiddels zijn hiervoor duidelijke milieuriichtlijnen in voorbereiding.

Al met al verwachten we de eerste jaren ca. 100 professionele voorstellingen te presenteren.

publiek

Een theater op die plek heeft voor zijn publiekswerving een exclusieve legitimering: het mag alleen geslaagd genoemd worden wanneer 'de' Leidsche Rijner de weg erheen weet te vinden. De werking van Podium Hoge Woerd is dus vooral een lokale. Inmiddels beschikt u over het rapport van LaGroup over de reikwijdte van een theater gericht op Leidsche Rijn. De uitkomsten van dat rapport zijn duidelijk en stemmen tot nuchterheid. In de directe omgeving van Leidsche Rijn (niet alleen in de 'oude' stad, maar ook in Houten, Nieuwegein en Woerden) zijn legio theaters te vinden. Daarbij komt dat de bevolkingsopbouw van Leidsche Rijn voor theaterbezoek niet bijster gunstig is: veel gezinnen die slechts mondjesmaat in staat zijn om er 's avonds op uit te trekken. LaGroup kwam dan ook voor een eventueel te realiseren schouwburg in Leidsche Rijn Centrum tot een bezoekersaantal van nauwelijks meer dan 25.000 per jaar. Voor Podium Hoge Woerd (met zijn kleinere zaalcapaciteit) komen wij vooralsnog tot een prognose van 10 tot 13.000 per jaar. Ik hoop dat u deze nuchtere prognose tot u neemt. Wij willen u geen knollen voor citroenen verkopen, geen gouden bergen beloven. We zullen hard moeten buffelen om deze aantallen te halen.

Onnodig om te zeggen dat de bouw van een nieuwe 'centrum-schouwburg' (waarvan nog steeds sprake is) zeer nadelige effecten zal hebben voor de te verwachten bezoekcijfers van Podium Hoge Woerd.

tot slot

Voor Theater Kikker wordt de stap die we het komende jaar gaan zetten misschien wel de meest ingrijpende uit de 42-jarige geschiedenis. Het is een hele spannende stap, een stap ook die onze organisatie zal beproeven. Maar we zijn ervan overtuigd dat we de stap aankunnen. Inmiddels zijn we met man en macht bezig om alles zo goed mogelijk voor te bereiden. Daarbij hebben we niet alleen met onze eigen bedrijfsvoering te maken, maar ook met het samenspel met onze partners in het Castellum. Dat samenspel is een inspirerende exercitie, maar is, gezien de uiteenlopende achtergronden, expertise en bestuursvormen van de partners, ook gecompliceerd. Maar daar gaan we uit komen. Ik verwacht u dan ook zo rond 1 september in een prachtig Castellum te mogen begroeten.

Harm Lambers, directeur Theater Kikker